

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055230
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
696650424f25d253f949d56d
ΑΠ:1414
Υπογραφή: 22/01/26 18:20
Διανομή: 23/01/26 11:25

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Αποκλεισμός δυνητικά δικαιούχων του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων λόγω απονομής σύνταξης στην/στον σύζυγό τους.

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ.1222/17.11-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ.αριθ.1222/17.11.2025 Ερώτησης και στα πλαίσια αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας σας γνωρίζουμε τα εξής:

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 93 του νόμου 4387/2016 (ΦΕΚ Α' 85), χορηγείται το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων (ΕΚΑΑΥ) σε άτομα προχωρημένης ηλικίας που στερούνται ασφαλιστικής κάλυψης, καθώς και σε όσους δεν θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης. Προϋπόθεση για τη λήψη του είναι η συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας τους, καθώς και η μη λήψη ή μη κατοχύρωση δικαιώματος για τη λήψη σύνταξης από φορέα του εξωτερικού, ή οποιασδήποτε ασφαλιστικής ή προνοιακής παροχής στην Ελλάδα, το ύψος της οποίας υπερβαίνει το πλήρες ποσό του εν λόγω επιδόματος.

Με την έναρξη ισχύος του άρθρου 93 του ν. 4387/2016, το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων υποκατέστησε τη σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων του ν. 1296/1982 (Α' 128), ως τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του ν. 4093/2012 (Α' 222). Τα πρόσωπα που ήταν δικαιούχοι της εν λόγω παροχής προ της εφαρμογής του ν. 4387/2016, διατηρούν το δικαίωμα λήψεως αυτής, βάσει των υφιστάμενων διατάξεων.

Δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 93 του ν. 4387/2016, το αρχικό μηνιαίο ύψος του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΑΥ) προσδιορίζεται στα τριακόσια εξήντα (360) ευρώ,

το οποίο υπόκειται σε αναπροσαρμογή κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του ίδιου νόμου. Η εν λόγω παράγραφος θεσπίζει την αναπροσαρμογή των χορηγούμενων συντάξεων με εφαρμογή συγκεκριμένου συντελεστή. Ειδικότερα, για το οικονομικό έτος 2025, το μηνιαίο ποσό του εν λόγω Επιδόματος διαμορφώθηκε σε 409,13 €, κατόπιν της θέσεως σε ισχύ της υπ' αριθμ. 53457/12-12-2024 κοινής υπουργικής απόφασης, με τίτλο «Συντελεστής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 για το έτος 2025» (Β' 6865).

Το άρθρο 93 καθορίζει περαιτέρω προϋποθέσεις για την παροχή του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων. Αυτές περιλαμβάνουν εισοδηματικά κριτήρια, περιουσιακά κριτήρια (αναφορικά με την αξία της κινητής και ακίνητης περιουσίας) και κριτήρια που αφορούν τη διάρκεια προηγούμενης διαμονής στην ελληνική επικράτεια.

Ειδικότερα, ως προς τα εισοδηματικά κριτήρια που αφορούν την καταβολή του εν λόγω επιδόματος, το στοιχείο (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 93 προβλέπει τα ακόλουθα: Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα των δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένου και του απαλλασσόμενου ή με ειδικό τρόπο φορολογούμενου εισοδήματος, δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων είκοσι (4.320) ευρώ. Αντιστοίχως, στην περίπτωση έγγαμου ζεύγους, το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα, καθώς και το απαλλασσόμενο ή με ειδικό τρόπο φορολογούμενο εισόδημα, δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων εξακοσίων σαράντα (8.640) ευρώ.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παραγράφου 2 του άρθρου 93, δεν συνυπολογίζονται στο εισόδημα τα ακόλουθα:

- α. Οι οικονομικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε άτομα με αναπηρία λόγω της αναπηρίας τους.
- β. Το διατροφικό επίδομα που χορηγείται στους πάσχοντες από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και στους μεταμοσχευμένους.
- γ. Το επίδομα ανεργίας.
- δ. Η διατροφή που καταβάλλεται σε ανήλικο τέκνο με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιωτικό έγγραφο.

Αναφορικά με τον έλεγχο των εισοδηματικών κριτηρίων, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 3 της υπ' αριθμόν Φ10034/24237/655/29-7-2016 κοινής υπουργικής απόφασης, με τίτλο «Καθορισμός δικαιολογητικών και λοιπών αναγκαίων λεπτομερειών για την καταβολή του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων» (Β' 2401), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Ο έλεγχος του εισοδηματικού κριτηρίου πραγματοποιείται με βάση τα εισοδήματα, όπως αυτά προκύπτουν από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους, που προηγείται εκείνου που υποβάλλεται η αίτηση για χορήγηση Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων και το

αντίστοιχο εκκαθαριστικό σημείωμα της αρμόδιας φορολογικής αρχής».

Πλέον του προβλεπόμενου εισοδηματικού κριτηρίου, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 93, καθορίζονται τα περιουσιακά κριτήρια που συνεκτιμώνται για την απονομή του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων. Ειδικότερα, αναφορικά με την ακίνητη περιουσία, η συνολική αντικειμενική αξία δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των ενενήντα χιλιάδων (90.000) ευρώ, ενώ όσον αφορά την κινητή περιουσία, το τεκμήριο αντικειμενικής δαπάνης (ήτοι, επιβατικά Ι.Χ., Μ.Χ. οχήματα ή δίκυκλα) δεν επιτρέπεται να υπερβεί συνολικώς το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

Επιπρόσθετα, βάσει της διάταξης του εδαφίου (ζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του Νόμου 4387/2016, εξαιρείται της χορήγησης της εν λόγω παροχής η κατηγορία των μη ασφαλισμένων ηλικιωμένων, καθώς και όσα πρόσωπα δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο/η έτερος σύζυγος λαμβάνει συνταξιοδοτική παροχή εκ οποιασδήποτε πηγής, το ύψος της οποίας υπερβαίνει εκείνο της προαναφερθείσας παροχής.

Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 18 του Νόμου 4756/2020 (Φ.Ε.Κ. Α' 235), η μηνιαία σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων – η οποία χορηγείται βάσει των διατάξεων του Νόμου 1296/1982 (Φ.Ε.Κ. Α' 128) και της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ6 του άρθρου πρώτου του Νόμου 4093/2012 (Φ.Ε.Κ. Α' 222) – καθώς και το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων του άρθρου 93 του Νόμου 4387/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 85), δεν λογίζονται ως εισόδημα, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε φορολογική επιβάρυνση, τέλη, εισφορές ή άλλες κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Νόμου 4172/2013 (Φ.Ε.Κ. Α' 167). Επιπροσθέτως, δεν δύναται να κατασχεθούν από το Δημόσιο ή από τρίτα μέρη, κατά παρέκκλιση πάσης άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης που ορίζει το αντίθετο, ούτε να συμψηφιστούν με βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά πρόσωπα αυτών, τα ασφαλιστικά ταμεία καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα.

Θέματα που άπτονται της αναθεώρησης των προϋποθέσεων χορήγησης του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων, εξετάζονται και αξιολογούνται εντός του πλαισίου των διαθέσιμων δημοσιονομικών πιστώσεων και των δυνατοτήτων του κρατικού προϋπολογισμού.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ